

Minimální preventivní program

Gymnázia a SOŠPg Čáslav

pro školní rok 2015/2016

Vypracovala
školní metodička prevence
Mgr. Klára Fidlerová

I. Úvod

Při tvorbě Minimálního preventivního programu pro školní rok 2015/2016 jsme vycházeli zejména ze **Národní strategie prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2013-2018**, jejímž nejvyšším je **minimalizovat vznik a i míru rizikového chování dětí a mládeže**, výchova ke **zdravému životnímu stylu**, schopnosti zvládat **zátěžové situace**, psychosociálních dovedností a **pozitivního sociálního chování dětí a mládeže**, dále z **Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování dětí a mládeže**, aktualizovaného 11.října 2013, z **Metodického pokynu k řešení šikanování ve školách a školských zařízeních**, aktualizovaného 11.října 2013, z dlouhodobého programu **Školní preventivní strategie** a z vlastních zkušeností, jichž jsme v oblasti primární prevence nabyli v uplynulých letech. Jelikož ani regionálně, ani typem nabízených studijních oborů nepatříme ke školám s vysokým počtem studentů náležejících k rizikovým skupinám ze sociálně-patologického hlediska, čemuž odpovídá i každodenní praxe v oblasti nežádoucího chování žáků, **volíme jako jádro své preventivní činnosti zejména aktivity primární prevence nespécifické**, tedy aktivity směřující ke zdravému životnímu stylu, především pak ke smysluplnému využití volného času dětí a mládeže a k zdravému sebeprosazení, řešení konfliktů a celkové komunikaci.

II. Charakteristika školy

Gymnázium a Střední odbornou školu pedagogickou navštěvují v tomto roce žáci a studenti **čtyř různých studijních oborů**: gymnázia čtyřletého, gymnázia osmiletého, předškolní a mimoškolní pedagogiky a pedagogického lycea. Toto ne zcela běžné soužití několika typů škol v jedné budově vytváří svébytného ducha této vzdělávací instituce, jenž spočívá v někdy i těžce vydobývaném souladu exaktního a humanitního, ba až umělecky a prosociálně zaměřeného přístupu ke světu a životu.

V současné době studuje na naší škole celkem **444 žáků** (355 dívek a 89 chlapců), z čehož **20 je mladších patnácti let** a na začátku školního roku **109 starších osmnácti let**. Na tento počet aktuálně připadá **41 interních pedagogů**. Školu sice navštěvuje několik studentů ukrajinské a vietnamské národnosti, nicméně tito žáci jsou dobře aklimatizováni v českém prostředí i přímo v kolektivech svých tříd, nejsou považováni za odlišné v důsledku svého původu, a proto dosud **nenastal důvod vytvářet specifické preventivní programy proti xenofobii či rasismu**. K primární prevenci těchto negativních jevů přispívá jednak **zařazování témat multikulturní výchovy do jednotlivých vzdělávacích předmětů**, jednak řada **přednášek, besed a exkurzí**.

Škola disponuje 28 učebnami – z toho je sedm specializovaných či odborných. Nedílnou součástí budovy je též tělocvična s posilovnou, školní hřiště a upravená plocha školního dvora, který slouží jako odpočinková plocha pro studenty. Významně je studenty využíván útulně upravený **školní klub** ve sklepních prostorách školy, kde mohou denně **od 6:30 do 15:00** trávit čas před i po vyučování či o přestávkách. Klub je vybaven stoly a židlemi, malou kuchyňkou, samostatným sociálním zařízením, pěti počítači s přístupem na internet, kopírovacím strojem a stolním fotbalem.

Od začátku roku 1995 je také v přízemí školy otevřena **prodejna občerstvení a základních školních potřeb** sloužící žákům a zaměstnancům školy v době volna a o přestávkách. Nabízí teplé občerstvení jako např. párek, hamburger a polévky, ale ve svém sortimentu nezapomíná ani na vegetariány a na ty, kdo ctí zdravou výživu. Pro dodržování pitného režimu jsou připraveny studené i teplé nápoje. Občerstvení je otevřeno od 7:00 do 14:30 hod. Při školních akcích je otevírací doba podle potřeby prodloužena. Před „bufetem“ jsou přistaveny dva stoly a židle, které mimo jiné v pozdních odpoledních hodinách, po uzavření školního klubu, často využívají studenti čekající na spoje do hůře dostupných míst.

Pro dojíždějící studenty se budova otevírá v 6:30 a zamyká až v 18h a kromě již zmíněných prostor jim je na požádání i po skončení veškerého vyučování ponechána otevřená některá z učeben. V čase před a po vyučování mohou žáci též nezřídka pracovat na počítači a vyhledávat informace na internetu v počítačové učebně, je-li v ní přítomen správce sítě Mgr. David Tichý, který tuto možnost žákům nabízí z vlastní dobré vůle takřka denně, obvykle alespoň do 16h. Studenti pocházející z míst

od Čáslavi vzdálenějších se mohou ubytovat v Domově mládeže při Střední odborné škole zemědělské v Čáslavi.

Výhodou pro pořádání besed, přednášek, kulturních akcí a tvořivých prezentací studentů je reprezentativní aula školy, která byla v minulých letech využívána např. pro studentský filmový klub, studentská divadelní představení apod..

Čím dál více využíváme také **specializované učebny dramatické výchovy**, kde v uvolněné atmosféře kromě povinné i volitelné výuky tohoto předmětu probíhají některé **třídnické hodiny a zážitkové akce** s přespáváním pro žáky nižšího i vyššího gymnázia.

Svým studentům jsme donedávna nabízeli i řadu zcela **nepovinných předmětů**, jimž se mohli věnovat ve svém volném čase. V uplynulém i letošním roce se však z důvodu nepříznivé finanční situace otevírají pouze v rámci pedagogických oborů sborový zpěv a konverzace z angličtiny. Připojit se studenti mohou též k léta zavedenému **Klubu mladého diváka**.

Škola je otevřena též **tvorbě individuálních studijních plánů pro žáky se specifickými potřebami**. Podle individuálního učebního plánu studují v roce 2015-2016 1 žákyně, a to ze zdravotních důvodů.

Již roku 1995 založila vynikající pedagožka a výchovná poradkyně PhDr. Marie Frajerová při G a SOŠPg peer program, jehož tradice a vývoj je jedním ze základů, na němž stál dobrý duch naší školy. Bohužel jsme v posledních letech nenašli dostatečné množství dobrovolníků, kteří by se ve svém volném čase zodpovědně a inteligentním způsobem dokázali věnovat problematice rizikového chování a kteří by byli schopni na témata s ní spojená vést besedy se studenty, jak tomu bylo v uplynulých letech. Studentky, jež by měly zájem věnovat svůj čas druhým, bohužel ve valné většině nebyly schopny dostát nárokům tradičních peerských zkoušek. Proto jsme v roce 2013-2014 peer program ukončili. Nicméně na tradici peerů jakožto studentů- prostředníků, vrstevníků ochotných pomáhat, nadále navazujeme a vstřícné spolužáky našich studentů zveme zejména k organizaci adaptačních kurzů pro první ročníky

III. Analýza současného stavu

V těsné aktivní spolupráci pokračují současná výchovná poradkyně a metodička prevence, a to zejména v konzultaci společných strategií, plánování a vzájemné podpoře akcí ŠMP a VP.

Studenti využívají **poradenských služeb výchovné poradkyně** (adaptace na nové prostředí, otázky neprospěchu, osobní a sociální problémy, podmínky v rodině atd...), informačních (přestup na jiný typ školy, přehled oborů VŠ, VOŠ ...) a diagnostických. Řešení problémů nacházíme společně se žáky, rodiči i vyučujícími. Konzultačních dní využívají studenti i jejich rodiče z jiných středních škol. Nadále pokračujeme **ve spolupráci s PPP Kutná Hora** (zejména oblast profesionální orientace) a **PPP v Praze** a v příslušných odborných institucích.

Průběžně probíhá zpracování **sociogramů**, které často pomáhají odhalit či potvrdit příčinu problémů ve třídě a umožňují vzájemnou komunikaci mezi žáky a třídním učitelem.

Třídní učitelé organizují **povinné třídnické hodiny** alespoň jednou za měsíc, v nichž se věnují kolektivu třídy a problémům svých žáků. Metodička prevence Mgr. Klára Fidlerová využívá dovedností získaných studiem dramatické výchovy také v preventivních programech.

Studenti se pravidelně zapojují do různých **charitativních akcí** např. „Srdíčkový den“ (sbírka pro transplantační jednotku kostní dřeně v dětském oddělení nemocnice Motol), „Bílá pastelka“ (sbírka pro zrakově postižené), „Světluška“ (sbírka na pomoc nevidomým). Tak prokazují empatii a humánnost s druhými.

Velkou pomocí v primární prevenci rasismu, xenofobie a nebezpečného vlivu sekt jsou **přednášky, besedy a exkurze pořádané v rámci předmětu Základy společenských věd a Občanská nauka a Speciální pedagogika**, které z velké části zajišťují Mgr. Jaroslava Šorčíková a PhDr. Marie Frajerová.

Z hlediska primární prevence nerozsáhlejší a nejvýznamnější akcí byly i letos **adaptační kurzy prvních ročníků ve Zbýšově**, jejichž programovou náplň pro nás vytvořila a k témuž se zavázala i do dalších let skupina bývalých studentů všech oborů naší školy. Skupina si zvolila jméno Frajeři, upomínající na letitou vedoucí a duchovní matku všech peerů PhDr. Marii Frajerovou.

V uplynulém školním roce jsme řešili následující problémy:

- **Kouření:** Problémy s kouřícími studenty, které bylo možno vídat s cigaretou před i po vyučování či během polední pauzy před areálem školy, jsme dosud nevyřešili a ani neočekáváme, že od kouření odradíme šestnáctileté a starší lidi, kteří s tímto návykem již

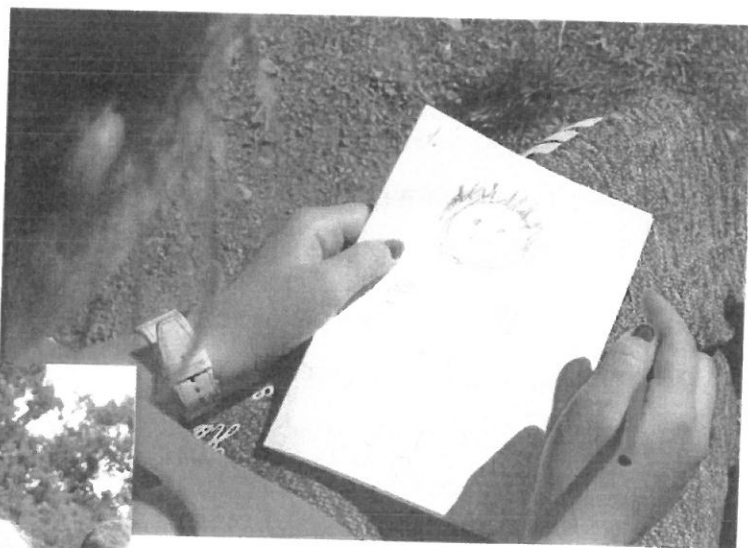
začali. Nicméně v posledním roce se nám pouhou domluvou podařilo přimět starší studenty, aby nekouřili alespoň v inkriminovaném místě, před vchodem do areálu školy.

- **Problematické vztahy ve třídě a šikana:** V uplynulém roce jsme zaznamenali několik případů patologie ve vrstevnických vztazích, které by mohly přerůst či již začaly přerůstat v

počáteční stádium šikany, ve vyloučení z kolektivu. Z tohoto hlediska byl pro nás školní rok 2014/2015 dobrou pozorování a diagnostikování, na něž hodláme navázat nenásilnými programy pro stmelení kolektivu, zlepšení komunikace mezi spolužáky apod.

- **Vážné psychické obtíže.** Za pomoci rodičů, učitelů, vychovatelek domova mládeže a lékařů jsme se snažili pomoci dvěma studentkám s vážnými psychickými obtížemi. Podařilo se nám efektivně komunikovat s rodiči studentky jevící symptomy školní fobie, takže se situace během několika měsíců pro všechny zúčastněné uklidnila, dívka je nadále ambulantně psychiatricky léčena. V případě druhé studentky provázelo vleklé problémy **sebepoškozování a předávkování léky**. Studentka byla hospitalizována na psychiatrii. Pomáhali jsme jí řešit studijní povinnosti, nakonec jí škola vyšla vstříc tím, že jí povolila přerušit studium, aby se mohla po celý další rok léčit v terapeutické komunitě.

IV. Garant programu a spolupracovníci

Garant programu:

PhDr. Silvia Blahová, okresní metodička prevence, PPP Kutná Hora

Spolupracovníci:

PaedDr. Zdeněk Sejček, ředitel G a SOŠPg Čáslav

- poskytování podkladů k vyhotovení MPP, konzultace, hodnocení akcí

PhDr. Marie Frajerová, výchovná poradkyně G a SOŠPg Čáslav

- konzultace řešení veškerých problémů v oblasti prevence, konzultace minimálního preventivního programu, pomoc s organizací akcí týkajících se primární prevence, fotodokumentace; dočasně též poradce pro studenty v oblastech týkajících se sociálně patologických jevů a koordinátorka peerů

Mgr. David Tichý, správce sítě a učitel informatiky na G a SOŠPg

- tvorba webu školního metodika prevence a výchovného poradce, pomoc s propagací

Třídní učitelé

- konzultace a řešení problémů jednotlivých žáků i třídních kolektivů, event. účast a pomoc s organizací akcí nespecifické primární prevence

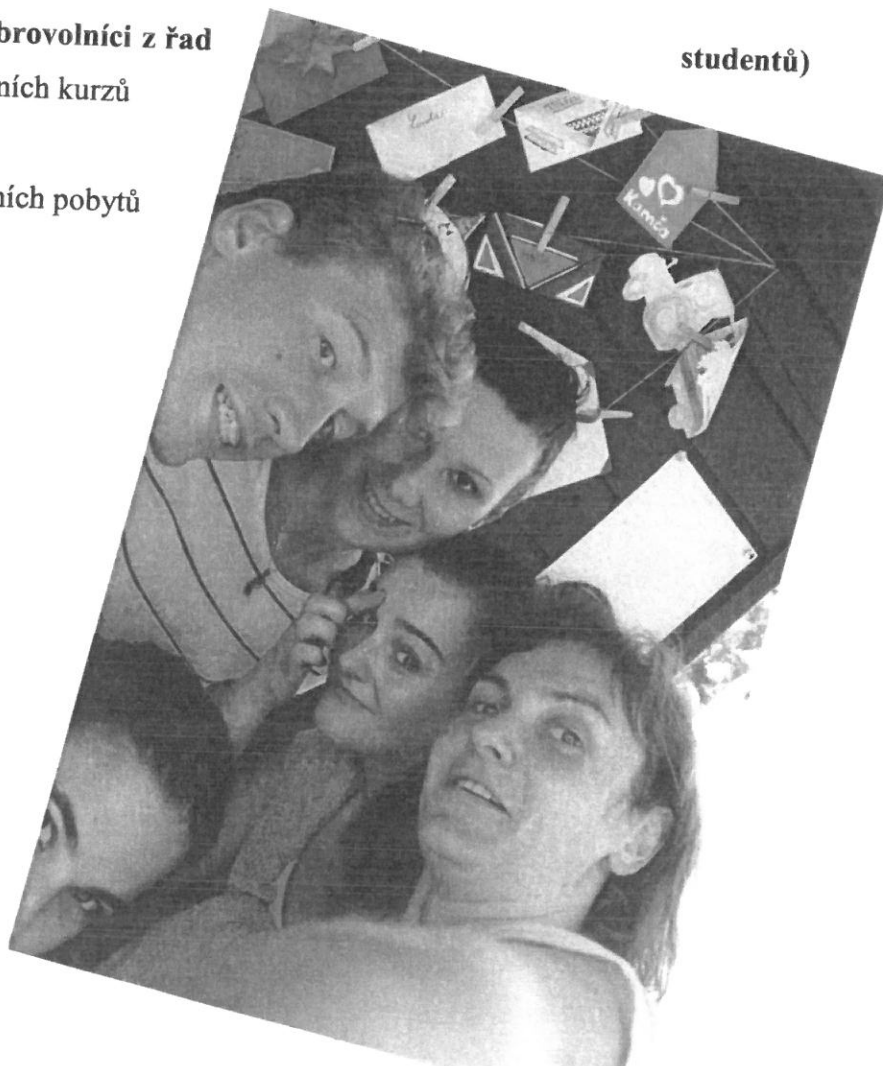
Peři (tj. neškolení dobrovolníci z řad

- příprava adaptačních kurzů

Frajeři

- příprava adaptačních pobytů

studentů)

V. Propagace

Na webu školy www.gymcaslav.cz jsme zřídili **samostatné stránky výchovného poradce a školního metodika prevence**, na nichž jsou zveřejněny konzultační hodiny obou pracovníků, jejich celoroční plán práce a další aktuality.

O uskutečněných i plánovaných akcích informujeme zejména na hlavní internetové stránce naší školy, příležitostně i v **místním tisku**. Propagaci všeho výše zmíněného nám slouží také **nástěnka** na frekventované chodbě v přízemí budovy školy.

Konzultační hodiny metodičky prevence Kláry Fidlerové jsou v pondělí od 8:00 do 10:00 nebo dle individuální dohody. Výchovná poradkyně PhDr. Marie Frajerová je žákům i rodičům k dispozici každý pátek od 08:00 do 11:45 nebo dle individuální dohody. Na konzultační hodiny odkazují mimo jiné i nástěnka v přízemí a školní web.

VI. Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi

DOMOV MLÁDEŽE SZeŠ Čáslav

Tel. 605 700 413 – vedoucí pí
Petrásková

Autokemp Zbýšov

737026561 – pí Profousová

OSPOD Čáslav

Bc. Jaroslav Brom

Kurátor pro děti a mládež

Tel. 327 300 137

e-mail: bromj@meucaslav.cz

Dětská psychiatrie Motol

Tel. 224 43 34 20, linka 3466, 224 433
401

Preventivně informační skupina Kutná

Hora

Krajské ředitelství policie

Středočeského kraje

nprap. Daniel Votroubek

por. Mgr. Vendulka Marečková

primární prevence kyberšikany

Centrum dohody

Mgr. Jiří Sixta

školení pedagogických pracovníků,
konzultace zážitkových kurzů pro žáky

PPK

PaedDr. Zdeňka Kašparová

Městská policie Čáslav

PPP SK (KH)

Okresní metodik prevence

PhDr. Silvia Blahová, PhDr. Martina
Skalníková

Konzultace MPP a konkrétních potíží
žáků

Specialistka na oběti sexuálního zneužívání

PhDr. Martina Skalníková

Tel. 737 506 102

Psycholog

Dr. Eva Morawská

739 051 030

SVP Kolín

Mgr. Zuzana Matulová

- konzultace konkrétních problémových
případů

ARCHA Chrudim

- intervence v třídním kolektivu

K-centrum Kolín

- přednášková činnost

Medea Kultur Praha

- besedy s odborníky

VII. Adresář zařízení zabývajících se problematikou primární prevence v oblasti sociálně patologických jevů

Preventivně informační skupina Kutná

Hora

Krajské ředitelství policie Středočeského kraje

Na Náměstí 412

Kutná Hora 28401

Tel. 974875207,208

606691240

piskh@mvr.cz

Středisko pro mládež a rodinnou terapii

Apolynářská 4a, Praha 2

Tel.: 224 911 364

Dr. Vodňanská

Pozn.: placené služby, také detox, klienti od 6 let

Prev-centrum

Na Folimance 13 a 15, Praha 2

Tel.: 222 561 821

Dr. Skalík

Pozn.: zejména klienti ve věku 6-9 třídy ZŠ až SŠ, také vzdělávání v oblasti primární prevence

URL: www.prevcentrum.cz

Rodinná poradna pro problémové uživatele

drog

Vratislavova 11, Praha 2

Tel.: 224 235 597

MUDr. Frouzová

Pozn.: od 14 let, placené služby

ESET

Hekrova 805, Praha 4

Pozn.: rodinná terapie, skupina pro rodiče, letní psychoterapeutické pobyty rodičů s dětmi, klienti spíše od 15 let

Centrum dohody

Mgr. Jiří Sixta

Jirka.Sixta@seznam.cz

Tel. 607 557 296

PIS Policie ČR

Preventivní programy pro školy, konzultace

Tel.: 974 875 207-8

PPK

PaedDr. Zdeňka Kašparová

Weberova 213, 150 00 Praha 3

Tel. 603 294 304

Středisko výchovně-léčebné péče Triangl

Thomayerova nemocnice, Praha 4

Tel.: 261 084 011

Pozn.: klienti od 6 do 15 let, také vzdělávání pedagogů, informační servis, krátké objednávkové lhůty na základě telefonického objednání

OSPOD-OPD

Sociálně právní ochrana dětí a mládeže (po/rozvodová problematika, syndrom CAN, záškoláctví, výchovné problémy a trestní činnost)